

12.1.2015

Til Det Kongelige Kunnskapsdepartement!

SVAR OG MERKNADER TIL «HØRING – FORSLAG TIL ENDRINGER I PRIVATSKOLELOVEN (NY FRISKOLELOV)

Vi viser til utsendt brev om høring datert 17.10.2014 med deres referanse 14/5053-.

Vårt svar og merknader fremgår nedenfor, og er satt opp punktvis.

- Vi er enige i departementet forslag om at lovens nye navn blir «lov om frittstående skolar», og det som følger av dette.
- Vi er enige i departementets forslag knyttet til punkt 5.4. om at «undervisningspersonalet i friskoler fremdeles må fylle de samme kompetansekravene som undervisningspersonalet i offentlige skoler (...).»
- Vi er på samme linje som departementet når det gjelder hovedinnholdet i punkt 6.6 om at «godkjente skoler kan holde av et begrenset antall av elevplassene til søkere fra skolens hovedmålgruppe som søker inntak etter hovedinntaket. Skolen må selv vurdere hvor mange av plassene som skal holdes av, og det må ses i forhold til skolens totale fastsatte inntak (...).
- Når det gjelder punkt 10.4.4 så ser vi her tanken bak departementets forslag. På den ene siden kan det føre til at «useriøse» søkere utelukkes, men på den annen side kan det føre til vansker for «seriøse» søkere med liten startkapital i utgangspunktet. Vi ber departementet se om det er mulighet for å finne en løsning på denne problemstillingen.
- Når det gjelder punkt 10.5.6 mener vi departementet bør åpne for at også skoler med færre enn 30 elever i forhold til lovens § 2-2 tredje ledd bør få muligheten til å drive skole. Hvis en skole er drivverdig så må det vektlegges, og da spesielt sett i relasjon til hva som tjener elevene, og sekundært familiære og lokale forhold.

- Når det gjelder punkt 10.6 så mener vi den ordningen som er i dag fungerer hensiktsmessig, og ikke innbyr til noen endringer slik vi ser det. Det fremstår som lovverket er klart og anvendbart. Vi synes denne beskrivelsen fra departementet er dekkende: «Etter privatskoleloven er det i utgangspunktet full adgang til å handle mellom nærstående, så lenge dette skjer på ordinære markedsmessige vilkår. Det gjelder for alle nærstående og for alle typer transaksjoner. Kommer statstilskudd og skolepenger fullt ut elevene til gode, er det uten betydning om transaksjonen har skjedd mellom nærstående.» Vi anser at det allerede i dag, noe departementet selv er inne på, at det allerede slik situasjonen er, må dokumenteres at en handel «er skjedd på ordinære markedsmessige vilkår». Det er en forutsetning at skoleeier selvsagt må opplyse om forhold knyttet til nærstående når det er påkrevd og at kjøp/salg skal skje til markedsmessige vilkår.
- Når det gjelder punkt 11.1 så anser vi at departementets forslag reiser en del utfordringer og må vurderes. Vi ser behovet for at det skal være en sanksjonsmulighet i «alvorlige» tilfeller. Når det gjelder den enkelte skole, mener vi den foreligger, og at direktoratet og departementet allerede nå har reelle og klare sanksjonsmuligheter. Karantebestemmelsen slik den fremstilles i brev datert 17.10.2014, kan være problematisk også rent juridisk sett. Ved eventuell innføring av karantebestemmelse må det være klarlagt konkret og klart hva den innebærer, hva den dreier seg om og eventuelle sanksjoner. Den må være presis og eksemplifisert å være bygd på mest mulig objektive forhold, og ikke subjektive. Vi anser at en karantene ikke bør gjelde eksisterende virksomhet, og ikke på annen måte enn dagens generelle lovverk legger opp til. Dette har med rettsvern og rettsprinsipper å gjøre. Vi er av den oppfatning at dette punktet er så komplisert og har så mange sider, både juridiske, økonomiske og privatrettslige, at forholdet knyttet til karantene bør være gjenstand for ytterligere behandling før vedtak. Sekundært bør det av rettsmessige prinsipper klart gå frem hva som regnes som «grove og alvorlige brudd» på privatskoleloven, mulighet for opprettelse og rutiner for bedring i forhold til dette før vedtak, oppfølging fra direktoratet og departementet knyttet til bedringsprosess og hva sanksjonene eventuelt blir. Vi ser behovet for at «useriøse» aktører som bryter privatskoleloven «grovt og alvorlig» skal få sanksjoner, og ser tanken bak karantenebestemmelse, men vi ber videre departementet vurdere andre sanksjoner, eventuelt, sekundært, karantene som en oppfølging knyttet til dette. Og da må det være basert på et klart og konsist lovverk som gir lite rom for subjektivt skjønn, at lovverket baseres på rene objektive kriterier.
- Når det gjelder punkt 12.1 føring av vedlikeholdskostnader i KOSTRA ber vi om at denne ordningen gjennomgås for å se om det er behov for endringer, og det bør kanskje settes ned en arbeidsgruppe med formål å gå gjennom ordningen i sin helhet, se på hvordan den fungerer og om det eventuelt skulle være behov for tiltak. Vi ser for øvrig positivt på den nye regjeringens forhold til kapitaltilskudd, og at det gis signaler om at departementet «vil vurdere en utvidelse av kapitaltilskuddet».

Med vennlig hilsen

Jan Martin Iversen, Styreleder